

21. september 2006
J. nr. 06-203-145

Ad L 237 Forslag til finanslov for finansåret 2007

Spm. 1 Ad § 36. Pensionsvæsenet, stillet af Folketingets Finansudvalg den 7. september 2006

”Der ønskes en redegørelse for forholdet mellem statens udgifter til og den i forbindelse med salg eller til senere udbetaling aftalte dækning af udgifter vedrørende statstjenestemænd i selskaber, der er overgået til privat eje.”

Svar:

Der har ved omdannelser af statslige institutioner til aktieselskaber og disses eventuelle senere overgang til privat eje ved salg af statens aktier været anvendt forskellige modeller for håndteringen af de tjenestemænd, der blev berørt. Valget af model har bl.a. været betinget af de konkrete omstændigheder, der har gjort sig gældende for den pågældende statslige institution.

I flere tilfælde er de berørte tjenestemænd blevet tilbudt at overgå til normale overenskomstmæssige vilkår, herunder afstå deres tjenestemandsmæssige rettigheder, mod en økonomisk kompensation. Tjenestemændene har også fået tilbudt den mulighed, at de – som personlige ordninger - bevarer retten til fortsat optjening af pensionsret i tjenestemandspensionsordningen, så længe de måtte være beskæftiget ved de pågældende selskaber da alternativet ville være, at tjenestemændene kunne kræve sig afskediget med 3 års rådighedsløn og efterfølgende livsvarig pension.

De pågældende kan – med bevaret statslig tjenestemandspensionsret - enten være overgået til en egentlig ansættelse i selskabet eller arbejde i selskabet som tjenestemænd, der har bevaret ansættelsen til den afgivende myndighed. I tilfælde, hvor staten ejer hovedparten af aktierne, kan tjenestemændene forpligtes til fortsat at gøre tjeneste i selskabet, mens tjenestemænd kan være frivilligt udlånte i de tilfælde, hvor staten ikke længere har ejermæssig kontrol, og tjenestemændene ikke længere kan forpligtes til at gøre tjeneste i selskabet.

I alle tre tilfælde har det været et bærende princip i forhold til finanslovens § 36. Pensionsvæsenet, at merudgifter ved den fortsatte optjening i tjenestemandspensionsordningen skal afdækkes ved indbetaling til finanslovens § 36. Staten bærer pensionsudgiften for ansættelsesperioder forud for overgangen til aktieselskab.

Det er de virksomheder, hvor de pågældende er beskæftiget, der skal betale pensionsbidrag mv. til staten v/ FL § 36 til dækning af pensionsoptjening mv. i tjenestemandspensionsordningen.

For de pågældende virksomheder er betalingen endeligt fastlagt i en pensionsaftale med aktieselskabet, der er indgået efter indhentet godkendelse fra Finansudvalget. Der er indgået aftaler med TDC A/S (1994), BG-Bank A/S (nu en del af Danske Bank) (1995), Københavns Lufthavne A/S (1996), Scandlines A/S (1997), Post Danmark A/S (2002).

Hovedprincippet er,

1. at de aftalte pensionsbidrag er aktuarmæssigt beregnet på de samme beregningsforudsætninger mht rente, forsikringsteknisk grundlag mv., mens der ved beregningerne er anvendt den konkrete tjenstemandsgruppes levealder, løntrinsforløb og en forudsat pensioneringsalder
2. at aktieselskabet skal finansiere udgifter til pension i tilfælde hvor selskabets ledelse ved uansøgt afskedigelse aktualiserer en pensionsudbetaling forud for den i aftalen forudsatte pensioneringsalder (bortset fra sygdomstilfælde) (benævnt ”utilregnelighedspensioner”)

Afhængig af, hvilke forretningsmæssige forhold der har været gældende for de enkelte selskaber, har betalingsformen for selskaberne været forskellige mht den foran under pkt 1 og 2 beskrevne selskabsfinansiering. Grundlæggende har finanslovens § 36 fået fuld dækning på basis af de foran beskrevne beregningsfaktorer.

Ved omdannelsen af DSB Rederi A/S til Scandlines påtog staten sig udgifter til rådighedsløn og pension for op til 400 tjenstemænd, der forventedes afskediget i forbindelse med ibrugtagningen af Storebæltforbindelsen.

I relation til TDC A/S har selskabet indbetalt den kapitaliserede værdi af pensionsbidragene til staten én gang for alle – et beløb, der inkluderer et supplerende beløb til dækning af utilregnelighedspensioner og udsving i pensioneringsalderen.

PostDanmark A/S har indbetalt et éngangsbeløb for at nedbringe det løbende pensionsbidrag til 12 pct. af den pensionsgivende løn, mens Post Danmark A/S forudsættes at finansiere utilregnelighedspensioner ved månedlige refusioner.

For Scandlines A/S og BG-Bank A/S betales et løbende – aktuarmæssigt fastsat – bidrag til staten for de konkrete personer, der løbende optjener pensionsalder i tjenestemandspensionsordningen, og i tilfælde af ledelsesbeslutede utilregnelighedspensioner, skal selskaberne indbetale et kapitalbeløb til staten til dækning af udgiften ved fremrykning af pensionsudbetalingen fsva selskabet andel.

I relation til de nævnte selskaber er der aftalt efterreguleringsordninger for så vidt angår udsving i den faktiske pensioneringsalder for de pågældende personalegrupper og i udsving mht løntrin. I relation til Københavns Lufthavne A/S indebærer efterreguleringen en mulighed for genforhandling af pensionsbidraget – afhængig af udviklingen i pensioneringsalderen for gruppen, mens der for de øvrige er tale om afregning af beløb mellem staten og selskabet ved udsving i pensioneringsalderen.